

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP19677518 «Қазақстанның жабайы өсетін өсімдіктерінен жаңа заттарды алудың ұтымды технологиясын жасау, оларды стандарттау және сынақ өндірісі»
Жоба өзектілігі	<p>Фармакопеялық талаптарға жауап беретін Қазақстандық өсімдіктердің негізінде алынатын жаңа жоғары тиімді және қауіпсіз дәрілік субстанцияларды өндіріс технологиясын әзірлеудің өзектілігі мен маңыздылығы Қазақстанның фармацевтикалық нарығындағы отандық дәрілік заттардың үлесін арттыру қажеттілігінде. Елде қажетті дәрі-дәрмектің жетіспеушілігін COVID-19 жағдайындағы халықты дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету бойынша келеңсіз деректер де көрсетеді. Бұл Жобаны жүзеге асырудың тек ұлттық ғана емес, сонымен қатар халықаралық ауқымда да үлкен ғылыми және практикалық мәні болады, өйткені ол жоғары тиімді субстанцияларды өндіруге септігін тигізеді, оның негізінде айқын иммуномодуляторы бар қауіпсіз және жоғары сапалы дәрілік заттар және қабынуға қарсы белсенділік алынады. Жоба нәтижелерін өндіріске енгізу елдің экспорттық әлеуетіне және оның халықаралық нарықтағы беделін нығайтуға әсер етеді.</p>
Жоба мақсаты	<p>Отандық жабайы өсімдіктер итмұрын (<i>Rosa beggeriana</i> Schrenk), итшомырт шырғанақ (<i>Hippophae Rhamnoides</i> L.) және кермек (<i>Limonium leptophyllum</i>) негізінде иммуномодуляциялық және қабынуға қарсы әсер ететін жаңа, түпнұсқа, импортты алмастыратын дәрілік заттарды алудың ұтымды және тиімді технологиясын жасау, оларды стандарттау және фармакопеялық талаптарға және халықаралық стандарттарға сәйкес тәжірибелік өнеркәсіптік серияларды өндіру.</p>
Жоба міндеттері	<p>1-тапсырма: - Қазақстанда өсетін өсімдіктерді жинау: жабайы раушан, теңіз шырғанағы, тар жапырақты кермек, оларды өңдеу, жақсы сапасын анықтау; - әртүрлі экстракция әдістерін әзірлеу: Беггер итмұрыннан (RbS-1, RbS-2, RbS-3), теңіз шырғанағынан (HR-1, HR-2, HR) және тар жапырақты кермектен (L-1, L-2, L-3) заттарды алудың оңтайлы технологияларын мацерация, ультрадыбыстық экстракция және CO₂-экстракциялау.</p> <p>2-тапсырма: - заттардан гидрофобты заттар мен флавоноидтардың фракцияларын бөліп алу, оларды бөлу және физика-химиялық әдістер кешенімен жеке қосылыстарды анықтау; -қоймаға орналастырылған үлгілердің тұрақтылығын мерзімді бақылау; - дәрілік заттардың әрбір түрі бойынша тәжірибе кезінде үш тәжірибелік сериясын алу, есептерді дайындау арқылы олардың өндіріс технологияларын валидациялау.</p> <p>3-тапсырма: - заттардан гидролизденетін, конденсацияланған таниндер мен полисахаридтерді бөліп алу, жеке қосылыстарды бөлу және окшаулау, оларды анықтау; -зерттелетін үлгілердің тұрақтылығын мерзімді бақылау;</p>

	<p>-зерттелетін үлгілер бойынша нормативтік құжаттарды әзірлеу және құрастыру.</p>
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<p>Дәрілік затты ұнтақтау дәрежесі, сәйкес экстрагентті таңдау, оның шикізатқа қатынасын өзгерту, температура, экстракциялардың ұзақтығы мен жиілігі, заттардың шығымы мен олардағы биологиялық белсенді заттардың негізгі топтарының сандық құрамы анықтауы негізделген RbS-1, RbS-2, RbS-3, HR-1, HR-2, HR-3, L-1, L-2, L-3 заттарды алудың оңтайлы технологиясы жасалды.. Алынған заттардың сапалық көрсеткіштері анықталды. Өсімдіктер мен заттардың зерттелетін үлгілерінің жарамдылық мерзімін, сақтау және тасымалдау шарттарын белгілеу үшін олардың сапа көрсеткіштерін бақылау арқылы олардың тұрақтылығын тексеру үшін үлгілер салынды. RbS-1, RbS-2, RbS-3, L-1, L-2, L-3 заттардың иммуномодуляциялық және қабынуға қарсы белсенділігі анықталған. Бұрын <i>Rosa beggeriana</i> Schrenk түрінің итмұрынның химиялық құрамы зерттелмеген, сондықтан бұл өсімдік түрінен оқшауланған қосылыстар туралы мақалалар жоқ. <i>Rosa beggeriana</i> Schrenk жапырақтары мен жемістерін фракциялау 7 қосылыстардың құрылымын оқшаулауға және түсіндіруге әкелді. Фитостерол, тритерпеноидтер, полифенолдар және май қышқылдарының қоспасы. β-ситостерол, бетулин, (+)-катехин, лупеол және этиллинолят <i>Rosa</i> тұқымдастарынан бөлініп алынған, бірақ <i>Rosa beggeriana</i> Schrenk өсімдіктен емес. Осы нәтижелер негізінде жоғары бағаланған журналда мақала жарияланды</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>Жусупова Галия Евентаевна – ЖҒҚ - h-index – 6 (WoS и Scopus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Web of Science ResearcherID: B-1053-2015; https://www.webofscience.com/wos/author/record/1060841 • ORCID: 0000-0001-9133-2040 https://www.scopus.com/redirect.uri?url=https://orcid.org/0000-0001-9133-2040&authorId=8323897200&origin=AuthorProfile&orcidId=0000-0001-9133-2040&category=orcidLink • Scopus Author ID: 8323897200, https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=8323897200 <p>Айтуарова Айгерим Шакировна - ҒҚ - h-index – 1 (WoS и Scopus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Web of Science ResearcherID: GYD-7218-2022). https://www.webofscience.com/wos/author/record/34877436 • ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4317-2334. https://www.scopus.com/redirect.uri?url=https://orcid.org/0000-0002-4317-2334&authorId=57330660400&origin=AuthorProfile&orcidId=0000-0002-4317-2334&category=orcidLink • Scopus Author ID: 57330660400 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57330660400 <p>Абилов Жарылкасын Абдувахитович - ЖҒҚ - h-index – 10 (Scopus), 9 (WoS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Web of Science ResearcherID:CCA-1361-2022

	<p>https://www.webofscience.com/wos/author/record/611967</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scopus author ID: 6602837088 <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602837088</p> <p>Жусупова Айжан Избасаровна – АҒҚ - h-index – 3 (WoS и Scopus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Web of Science ResearcherID O-2108-2014, (https://www.webofscience.com/wos/author/record/110980) <p>ORCID ID 0000-0001-6561-2268, https://www.scopus.com/redirect.uri?url=https://orcid.org/0000-0001-6561-2268&authorId=35148696500&origin=AuthorProfile&orcidId=0000-0001-6561-2268&category=orcidLink</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scopus Author ID 35148696500 <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35148696500</p> <p>Будақ Ярославна Михайловна – АҒҚ Омарова Гульшара Оразовна - инженер Әсетова Айжан Асқарқызы -лаборант Әсетова Балжан Асқарқызы -лаборант Сапашов Атабек Толкынович -лаборант Кажиақбарова Мадина Куанышевна -лаборант Сеитова Дана Алишеровна -лаборант</p>
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	<p>Aituarova, Aigerim, Galiya E. Zhusupova, Aizhan Zhussupova, and Samir A. Ross. "Study of the Chemical Composition of Rosa beggeriana Schrenk's Fruits and Leaves." <i>Plants</i> 12, no. 18 (2023): 3297.</p> <p>Ссылка на сайт: https://www.mdpi.com/2223-7747/12/18/3297 PDF версия: https://www.mdpi.com/2223-7747/12/18/3297/pdf</p>
Патент туралы ақпарат	

Біз зерттейтін өсімдік түрлерінің фотосуреттері

